

**Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені Анатолія Назаренка**

СХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри від 19 червня 2026 року № 4

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Хмельницького обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти

імені Анатолія Назаренка

(Протокол засідання вченої ради

ХОППО ім. А. Назаренка від 30 червня 2026 року № 2)

Ректор Хмельницького обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти
імені Анатолія Назаренка

Наказ від 01 липня 2026 № 214/но

В.ОЧЕРЕТЯНКО

ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації вчителів мовно-літературної освітньої галузі
(вчителі англійської мови, які викладають в початковій школі (за фахом))**

**«ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТІВ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ
ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ: ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА ЗАСАДАХ
ДІЯЛЬНІСНОГО ТА ІГРОВОГО ПІДХОДІВ»**

**Хмельницький
2026**

Розробник(и): Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка

Пулатова Людмила Йосипівна, завідувач кафедри теорії та методик суспільно-гуманітарних дисциплін Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка, кандидат філологічних наук

Мороз Тетяна Віталіївна, методист науково-методичного центру професійного розвитку педагогічних та керівних працівників установ і закладів дошкільної та загальної середньої освіти Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка

Напрямок підвищення кваліфікації: Особливості викладання предметів/інтегрованих курсів відповідної освітньої галузі

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (тема 4.1. Особливості викладання предметів/інтегрованих курсів відповідної освітньої галузі, Наказ МОН від 12.10.2022 № 904)

https://rada.info/upload/users_files/44950214/201728af13d92460d8ed85c99c33c4c2.pdf

Термін дії програми: з 01.01.2027 до 31.12.2027 року

Рецензенти:

Бриндікова Олеся Михайлівна, доцент кафедри теорії та методик суспільно-гуманітарних дисциплін ХОППО імені А. Назаренка, кандидат філологічних наук, доцент.

Ігнат'єва Світлана Володимирівна, вчитель англійської мови Дунаєвецького ліцею № 1 Дунаєвецької міської ради Хмельницької області, вчитель-методист

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми

Сучасний етап розвитку української освіти характеризується реалізацією Концепції Нової української школи, впровадженням Державного стандарту початкової освіти та спрямованістю освітнього процесу на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь, необхідних для успішної самореалізації особистості в сучасному багатомовному та полікультурному світі. За цих умов особливої актуальності набуває підвищення професійної компетентності вчителів англійської мови початкових класів щодо організації діяльнісного, комунікативно орієнтованого та дитиноцентрованого навчання, яке забезпечує якісне формування іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів.

Навчання англійської мови в початковій школі є важливою складовою розвитку особистості дитини, оскільки сприяє формуванню навичок спілкування, розвитку мовленнєвих здібностей, пізнавальної активності, критичного та творчого мислення, готовності до міжкультурної взаємодії. Особливого значення набуває створення позитивного мотиваційного середовища, у якому навчання іноземної мови здійснюється через гру, дослідження, співпрацю, творчість та практичну діяльність, що відповідає віковим особливостям молодших школярів і принципам Нової української школи.

Сучасні тенденції розвитку іншомовної освіти зумовлюють необхідність впровадження інноваційних педагогічних технологій, цифрових ресурсів, автентичних матеріалів, інтегрованого та компетентнісного навчання, спрямованих на формування в учнів умінь використовувати англійську мову в реальних життєвих ситуаціях. Водночас важливими завданнями вчителя є розвиток емоційного інтелекту учнів, підтримка їхнього психологічного благополуччя, забезпечення інклюзивності освітнього середовища та створення умов для успішного навчання кожної дитини.

Актуальність програми зумовлена потребою в удосконаленні предметно-методичної, психолого-педагогічної, інформаційно-цифрової, оцінювально-аналітичної та інноваційної компетентностей учителів англійської мови відповідно до вимог Професійного стандарту вчителя закладу загальної середньої освіти. Програма орієнтована на ознайомлення педагогів із сучасними підходами до раннього іншомовного навчання, розвиток умінь проєктувати компетентнісно орієнтований освітній процес, використовувати ігрові та діяльнісні технології, формувальне оцінювання, цифрові інструменти та ефективні методики формування іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів.

Цільова група: вчителі англійської мови, які викладають в початковій школі (за фахом) загальноосвітніх навчальних закладів, та забезпечують реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти

Обсяг (тривалість): 30 годин (1 тиждень)

Особливості реалізації програми:

Програма реалізується на засадах компетентнісного, діяльнісного, дитиноцентрованого, комунікативного та аксіологічного підходів, що відповідають сучасним вимогам початкової іншомовної освіти та концептуальним засадам Нової української школи.

Особливістю програми є поєднання теоретичної підготовки з практико орієнтованою діяльністю учасників, спрямованою на вдосконалення предметно-методичної компетентності вчителя англійської мови початкових класів. Навчання передбачає аналіз типових освітніх програм, моделювання навчальних ситуацій, розроблення компетентнісно орієнтованих завдань, використання сучасних цифрових інструментів, створення власних дидактичних матеріалів та методичних продуктів для формування іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів.

Особлива увага приділяється впровадженню ігрових технологій, інтегрованого навчання, розвитку навичок спілкування англійською мовою через практичну діяльність, використанню автентичних ресурсів, формувальному оцінюванню та створенню безпечного, інклюзивного й мотивувального освітнього середовища. Навчання здійснюється із застосуванням інтерактивних методів, педагогічних практикумів, майстер-класів, кейс-технологій, групової роботи, професійної рефлексії та обміну педагогічним досвідом.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: очна, дистанційна, на базі замовника.

Мета підвищення кваліфікації:

Розвиток і вдосконалення професійних компетентностей учителів англійської мови початкових класів щодо організації та здійснення компетентнісно орієнтованого освітнього процесу відповідно до вимог Державного стандарту початкової освіти, Концепції Нової української школи та Професійного стандарту вчителя шляхом опанування сучасних підходів до раннього навчання англійської мови, формування іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів, використання діяльнісних, ігрових та цифрових технологій навчання, формувального оцінювання та створення сприятливого освітнього середовища для розвитку кожної дитини.

Завдання підвищення кваліфікації:

- поглибити знання педагогів щодо реалізації Державного стандарту початкової освіти та типових освітніх програм з англійської мови;
- ознайомити педагогів із сучасними тенденціями розвитку раннього іншомовного навчання та актуальними підходами до викладання англійської мови в початковій школі;

- поглибити знання щодо реалізації компетентнісного, діяльнісного, комунікативного та дитиноцентрованого підходів у навчанні англійської мови молодших школярів;
- удосконалити вміння проєктувати компетентнісно орієнтовані уроки англійської мови на основі очікуваних результатів навчання та вікових особливостей учнів початкової школи;
- розвинути здатність використовувати ефективні методики формування навичок аудіювання, говоріння, читання та письма англійською мовою на початковому рівні;
- сформувати практичні навички використання ігрових технологій, навчання через діяльність, сторітелінгу, пісень, рухливих вправ та інших методик, що підвищують мотивацію молодших школярів до вивчення англійської мови;
- удосконалити вміння застосовувати цифрові освітні ресурси, інтерактивні платформи та інструменти штучного інтелекту для організації навчання англійської мови;
- сформувати навички використання формувального оцінювання, самооцінювання та взаємооцінювання для підтримки індивідуального освітнього поступу учнів;
- розширити знання щодо розвитку міжкультурної компетентності, соціокультурної обізнаності та виховання поваги до культурного різноманіття засобами англійської мови;
- розвинути здатність інтегрувати зміст англійської мови з іншими освітніми галузями та реалізовувати міжпредметні зв'язки в початковій школі;
- удосконалити навички створення психологічно комфортного, безпечного та інклюзивного освітнього середовища для навчання англійської мови;
- сприяти розвитку готовності до професійного самовдосконалення, педагогічної творчості, інноваційної діяльності та навчання впродовж життя.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- А1. мовно-комунікативна компетентність;
- А2. предметно-методична компетентність;
- А3. інформаційно-цифрова компетентність;
- Б1. психологічна компетентність;
- Б2. емоційно-етична компетентність;
- Б3. компетентність педагогічного партнерства;
- В1. інклюзивна компетентність;
- В2. здоров'язбережувальна компетентність
- Г1. прогностична компетентність;
- Г2. організаційна компетентність;
- Г3. оцінювально-аналітична компетентність;
- Д1. компетентність навчання впродовж життя.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

Знання й розуміння

Учасник програми:

- розуміє алгоритм побудови індивідуальної освітньої траєкторії та нормативні вимоги до накопичувальної системи годин;
- розуміє принципи дитиноцентричного підходу в контексті Нової української школи та їх зв'язку з навчанням англійської мови в початковій школі;
- має знання ключових чинників внутрішньої та зовнішньої мотивації молодших школярів до вивчення іноземної мови;
- розуміє принципи формувального оцінювання як інструменту підтримки учня, а не лише виміру результатів навчання;
- знає сучасні підходи до проєктування навчальних завдань у початковій школі;
- знає особливості компетентнісного, комунікативного, діяльнісного та особистісно орієнтованого підходів до навчання англійської мови;
- розуміє принципи навчання через виконання завдань (Task-Based Learning), проєктного навчання (Project-Based Learning), Universal Design for Learning (UDL);
- знає критерії якісного навчального завдання відповідно до вимог НУШ;
- розуміє способи інтеграції цифрових інструментів у процес проєктування навчальних завдань;
- знає сучасні підходи до створення безпечного, мотивувального та інклюзивного освітнього середовища на уроках англійської мови;
- знає можливості цифрових ресурсів та інструментів штучного інтелекту для навчання;
- розуміє природу професійного стресу вчителя, його прояв та чинники, які його провокують, а також шляхи профілактики.

Уміння

Учасник програми вміє:

- критично оцінювати власний рівень володіння професійними компетентностями згідно з Професійним стандартом;
- самостійно обирати актуальні напрями підвищення кваліфікації, що усувають професійні дефіцити;
- стратегічно планувати професійний розвиток та гнучко коригувати власну траєкторію навчання впродовж життя.
- організовувати навчальний простір і добирати завдання, що відповідають інтересам, потребам і рівню розвитку дітей;
- застосовувати прийоми підтримки мотивації на різних етапах уроку англійської мови в початкових класах;
- використовувати інструменти формувального оцінювання для зворотного зв'язку та підтримки прогресу учнів;
- проєктувати компетентнісно орієнтовані завдання для уроків англійської мови в початковій школі;

- адаптувати традиційні вправи до сучасних освітніх підходів;
- визначати очікувані результати навчання (знання, уміння, цінності та ставлення) для конкретних завдань;
- вибирати форми роботи та методи навчання відповідно до вікових особливостей молодших школярів;
- створювати комунікативні, інтегровані, творчі та дослідницькі завдання;
- використовувати цифрові ресурси для розроблення навчальних матеріалів та організації взаємодії учнів;
- напрацьовувати довгострокові внутрішні ресурси як запоруку конструктивного подолання професійного стресу педагога та посилення його резильєнтності.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- власного професійного розвитку педагога в умовах змін системи освіти та законодавчого забезпечення; визначення відповідності власних професійних компетентностей чинним вимогам;
- партнерської взаємодії та співпраці з суб'єктами освітнього процесу;
- створення кейсів з навчальних предметів з метою підвищення якості викладання та навчання;
- особистісної орієнтації на підвищення рівня власної дидактичної компетентності;
- відкритості до самоаналізу, самооцінювання та професійної рефлексії.
- переконаності у тому, що кожна дитина є активним суб'єктом навчання, а не пасивним отримувачем знань;
- поваги до індивідуального темпу, стилю навчання та емоційного стану кожного учня;
- прагнення створювати безпечне, радісне та підтримувальне середовище на уроці англійської мови;
- готовності до впровадження інноваційних методик навчання;
- орієнтації на потреби та інтереси дитини;
- інклюзії та рівних можливостей прийняття різноманітності як норми, забезпечення доступності освіти для всіх без винятку;
- до перетворення стресостійкості на власну суперсилу (резилієнтність)

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Формувальне оцінювання:

- участь у вебінарах;
- виконання практичних завдань;
- взаємооцінювання;
- рефлексія.

Підсумкове оцінювання:

Узагальнена кількість балів за видами робіт (100 балів):

- участь в конференції – 20 балів;
- результати педагогічної практики – 40 балів;
- підсумкова залікова робота – 20 балів;
- рефлексія – 20 балів.

Критерії:

При оцінюванні враховується методична доцільність, компетентнісна спрямованість, інноваційність, практична реалізованість

Прохідний бал – 60

Документ про підвищення кваліфікації: свідоцтво

Вартість: безоплатно відповідно до регіонального замовлення слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних, керівних працівників і працівників науково-методичних об'єднань Хмельницької області на 2027 рік

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено інтерактивні лекційні заняття у форматі вебінарів (синхронні заняття) та практичні заняття (асинхронні), що спрямовані на формування здатності педагогів проєктувати освітній процес як цілісну систему діяльностей учня на засадах компетентнісного, діяльнісного та інтерпретаційного підходів.

Особливістю синхронних занять є поєднання стислого теоретичного блоку з активною роботою учасників у форматі дизайн-сесій, кейс-аналізу, обговорення педагогічних практик та моделювання фрагментів уроків мовно-літературної галузі. Значна увага приділяється осмисленню сучасного уроку, що інтегрує зміст, діяльність, оцінювання та освітнє середовище.

Практичні (асинхронні) заняття орієнтовані на створення власних методичних продуктів: компетентнісно орієнтованих завдань, сценаріїв уроків, елементів навчальних проєктів, а також на формування комунікативних умінь, читацької грамотності та застосування цифрових освітніх ресурсів.

Підсумкові результати навчання досягаються через виконання комплексної залікової роботи, участі у конференції, розроблення навчальних матеріалів і їх рефлексивний аналіз.

Зміст програми структуровано за трьома модулями, які логічно відображають перехід від теоретичного осмислення підходів до навчання – до проєктування діяльності учнів і створення власних педагогічних практик.

Зміст програми складається з 3 модулів та 8 взаємопов'язаних тем та педагогічної практики. На етапі завершення навчання слухачі виконують комплексну залікову роботу.

Навчально-тематичний план

		30 годин	Лекції	Практичні заняття	Контрольні заходи
1	Модуль 1. Підтримка благополуччя учасників освітнього процесу та робота в інклюзивному середовищі (напрямок Психологічна підтримка учасників освітнього процесу. Особливості роботи з дітьми з ООП)	6	2	4	
1.1	Тема 1.1 Профілактика та подолання професійного стресу педагога. Посилення резиліентності вчителів (напрямок Психологічна підтримка учасників освітнього процесу)	3	1	2	
1.2	Тема 1.2 Проєктування безпечного, інклюзивного освітнього середовища: практичні інструменти для педагога (напрямок Інклюзивна освіта: особливості роботи з дітьми з ООП)	3	1	2	
2	Модуль 2. Ціннісно-сміслові основи професійної діяльності педагога (напрямок Професійна ідентичність вчителя)	4	2	2	
2.1	Тема 2.1 Професійний бренд сучасного педагога: від професійної ідентичності до професійного впливу (напрямок Професійна ідентичність вчителя)	2	1	1	
2.2	Тема 2.2 Нормативно-правові акти України щодо оцінювання рівня професійного розвитку педагогічних працівників. Професійний стандарт – документ, який містить вимоги до кваліфікації педагогічних працівників та їх компетентностей (напрямок Професійна ідентичність вчителя)	2	1	1	
3	Модуль 3. Розвиток компетентностей фахового спрямування. Предметно-методичний блок (напрямок Особливості викладання предметів/інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі)	15	3	12	
3.1	Тема 3.1 Цифрові інструменти та рішення в професійній діяльності вчителя (напрямок Цифрові технології педагогічної діяльності)	2		2	
3.2	Тема 3.2 Дитиноцентроване іншомовне навчання: формування мотивації та активної участі молодших школярів на уроках англійської мови (напрямок Особливості викладання предметів/інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі)	3	1	2	
3.3	Тема 3.3 Компетентнісне проєктування навчальних завдань на уроках англійської мови в початковій школі (напрямок Особливості викладання предметів/інтегрованих курсів мовно-літературної)	3	1	2	

	освітньої галузі)				
3.4	Тема 3.4 Активне освітнє середовище на уроках англійської мови в початковій школі: практичні стратегії залучення та взаємодії (напряом Особливості викладання предметів/інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі)	3	1	2	
3.5	Педагогічна практика. Розроблення та презентація компетентнісно орієнтованого освітнього продукту (напряом Особливості викладання предметів/інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі)	4		4	
4	Підсумкові заходи	5	1	2	2
4.1	Формування індивідуальної траєкторії професійного розвитку педагогічного працівника (забезпечує НМЦ організації та підвищення кваліфікації)	1	1		
4.2	Контроль знань (тестування, підсумкова робота тощо)	2			2
4.3	Підсумкова сесія (конференція) з обміну досвідом	2		2	
Усього		30	8	20	2

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. ПІДТРИМКА БЛАГОПОЛУЧЧЯ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА РОБОТА В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

(напрями Психологічна підтримка учасників освітнього процесу.
Особливості роботи з дітьми з ООП)

Тема 1.1. Профілактика та подолання професійного стресу педагога. Посилення резилієнтності вчителів

Феномен стресу в сфері комунікативної діяльності людини. Природа професійного стресу в роботі вчителя. Чинники професійного стресу педагога. Ідентифікування станів як індикаторів професійного вигорання педагога та напрацювання шляхів їх подолання як запорука профілактики професійного стресу вчителя.

Інструменти для зниження щоденного стресу та стратегії побудови довгострокової адаптивності (резилієнтності) до викликів. Механізми відновлення після пережитих криз. Посилення ресурсності педагога як чинник підвищення рівня його стресостійкості.

Тема 1.2. Проектування безпечного, інклюзивного освітнього середовища: практичні інструменти для педагога

Поняття безпечного та інклюзивного освітнього середовища. Нормативно-правові засади забезпечення безпеки та інклюзії в закладах освіти. Принципи універсального дизайну та розумного пристосування в

освітньому процесі. Виявлення та усунення фізичних, інформаційних, соціальних і психологічних бар'єрів. Практичні інструменти створення комфортного освітнього простору, підтримки позитивного мікроклімату та запобігання дискримінації. Аналіз освітнього середовища закладу освіти та розроблення рекомендацій щодо підвищення його безпечності й інклюзивності. Проектування безпечного, інклюзивного освітнього середовища.

МОДУЛЬ 2. ЦІНІСНО-СМИСЛОВІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА

(напрямок Професійна ідентичність вчителя)

Тема 2.1. Професійний бренд сучасного педагога: від професійної ідентичності до професійного впливу

Оосмислення професійного бренду педагога як складової його професійної ідентичності, репутації та професійного впливу в освітньому середовищі. Розглядаються сучасні підходи до розуміння особистого та професійного бренду в контексті освіти, лідерства та розвитку людського потенціалу. Аналізується взаємозв'язок між професійними цінностями, компетентностями, педагогічною місією та формуванням унікального професійного образу педагога. Розкривається роль автентичності, професійної етики та ціннісної узгодженості у побудові довіри до педагога. Особлива увага приділяється розвитку педагогічної агентності через усвідомлення власного професійного впливу та здатності генерувати освітні зміни.

Тема 2.2. Нормативно-правові акти України щодо оцінювання рівня професійного розвитку педагогічних працівників. Професійний стандарт – документ, який містить вимоги до кваліфікації педагогічних працівників та їх компетентностей

Ознайомлення слухачів із законодавчими та нормативно-правовими засадами оцінювання професійного розвитку педагогічних працівників в Україні. Аналізується роль атестації та сертифікації як інструментів оцінювання професійної діяльності педагогічних працівників відповідно до чинного законодавства.

У межах теми розкривається сутність професійного стандарту як основи для визначення професійних компетентностей і кваліфікацій педагогічних працівників. Окремий акцент робиться на формуванні готовності педагогів здійснювати самоаналіз професійної діяльності відповідно до вимог професійного стандарту та сучасних освітніх викликів. Опрацювання теми сприятиме усвідомленню педагогічними працівниками нормативних орієнтирів професійного зростання, підвищенню відповідальності за власний професійний розвиток і ефективному плануванню освітньої кар'єри.

МОДУЛЬ 3. РОЗВИТОК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХОВОГО СПРЯМУВАННЯ. ПРЕДМЕТНО-МЕТОДИЧНИЙ БЛОК

(напряом Особливості викладання предметів/інтегрованих курсів
мовно-літературної освітньої галузі)

Тема 3.1. Цифрові інструменти та рішення в професійній діяльності вчителя

Добір цифрових освітніх ресурсів з урахуванням мети навчання, вікових особливостей та освітніх потреб здобувачів освіти. Використання цифрових платформ як конструктора навчального контенту. Адаптація створених матеріалів до освітніх потреб учнів. Принципи академічної доброчесності у використанні цифрових матеріалів.

Тема 3.2. Дитиноцентроване іншомовне навчання: формування мотивації та активної участі молодших школярів на уроках англійської мови

Тема присвячена реалізації дитиноцентрованого підходу в навчанні англійської мови молодших школярів відповідно до принципів Нової української школи. Розглядаються теоретичні засади learner-centred teaching, відповідно до яких освітній процес будується навколо потреб, інтересів, попереднього досвіду та індивідуальних особливостей кожної дитини. Учасники ознайомлюються з методичними підходами до створення навчального середовища, у якому учень виступає активним суб'єктом навчання, а вчитель виконує роль фасилітатора, наставника та організатора пізнавальної діяльності. Особлива увага приділяється організації діяльнісного навчання англійської мови через гру, спілкування, дослідження та творчу взаємодію. Розглядаються способи залучення учнів до активної мовленнєвої практики, використання парної та групової роботи, рольових ігор, сторітелінгу, проєктних мінізавдань, рухливих вправ, пісень та інших інтерактивних форм діяльності, що відповідають віковим особливостям молодших школярів. Аналізуються ефективні стратегії створення ситуацій успіху та підтримки позитивної мотивації до вивчення англійської мови. Розглядається роль внутрішньої мотивації як важливого чинника успішного оволодіння іноземною мовою, а також педагогічні умови, що сприяють розвитку зацікавленості, допитливості, впевненості у власних силах та готовності до іншомовного спілкування. Особливий акцент робиться на використанні навчальних завдань, пов'язаних із реальним життєвим досвідом дітей, їхніми потребами та інтересами.

Тема 3.3. Компетентнісне проєктування навчальних завдань на уроках англійської мови в початковій школі

Тема присвячена сучасним підходам до проєктування навчальних завдань на уроках англійської мови в початковій школі відповідно до вимог Державного стандарту початкової освіти та концепції Нової української школи. Розглядаються принципи компетентнісного, діяльнісного та комунікативного підходів до організації навчання, які забезпечують

формування іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів. Учасники ознайомлюються з особливостями добору та конструювання завдань на основі очікуваних результатів навчання, вікових та психофізіологічних особливостей дітей молодшого шкільного віку. Особлива увага приділяється створенню навчальних завдань, які спонукають учнів до активного використання англійської мови в різних комунікативних ситуаціях. Розглядаються методичні підходи до розроблення завдань для формування навичок аудіювання, говоріння, читання та письма, а також інтегрованих завдань, спрямованих на розвиток критичного мислення, творчості, співпраці та вміння навчатися впродовж життя. Аналізуються критерії якісного навчального завдання: зрозумілість, практична значущість, доступність, мотиваційний потенціал та орієнтація на успіх кожної дитини. У межах теми висвітлюються можливості використання ігрових технологій, сторітелінгу, проблемних ситуацій, дослідницьких і творчих завдань, навчальних проєктів та цифрових інструментів для організації діяльнісного навчання англійської мови.

Тема 3.4. Активне освітнє середовище на уроках англійської мови в початковій школі: практичні стратегії залучення та взаємодії

Тема присвячена створенню активного освітнього середовища як важливої умови формування іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів. Розглядаються сучасні підходи до організації уроку англійської мови, що забезпечують активну участь кожної дитини в навчальному процесі, підтримують позитивну мотивацію до вивчення мови та сприяють розвитку навичок співпраці, самостійності й відповідальності за власне навчання. Учасники ознайомлюються з особливостями створення психологічно безпечного, доброзичливого та мотивувального освітнього середовища відповідно до принципів Нової української школи. Особлива увага приділяється практичним стратегіям активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів на різних етапах уроку. Розглядаються ефективні прийоми організації початку заняття (warm-ups), способи привернення та утримання уваги учнів (attention grabbers), використання енерджайзерів та рухових активностей (energizers, brain breaks) для підтримки працездатності й емоційного благополуччя дітей. Аналізуються методи залучення учнів до активного спілкування англійською мовою через ігрові ситуації, парну та групову взаємодію, мовленнєві рутини, творчі вправи та комунікативні завдання. У межах теми висвітлюються сучасні інструменти формувального оцінювання та швидкого отримання зворотного зв'язку від учнів, зокрема прийоми перевірки розуміння навчального матеріалу, техніки самооцінювання та рефлексії.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

1. Аналіз відеофрагментів уроків: визначення ознак дитиноцентричного підходу.

2. Розробка фрагменту уроку англійської мови для початкової школи з елементами learner-centred teaching.
3. Створення «мотиваційної карти уроку»: планування прийомів підтримки мотивації на кожному етапі.
4. Практикум із формувального оцінювання: відпрацювання інструментів зворотного зв'язку.
5. Рефлексія: аналіз власної практики крізь призму дитиноцентричного підходу.
- 6 Трансформація традиційної вправи відповідно до комунікативного підходу.
7. Warm-Up Challenge. Учасники випробовують серію коротких warm-up activities для різних тем та визначають їхній потенціал для розвитку мовленнєвих навичок.
8. Attention Grabbers in Action. Практичне опрацювання прийомів швидкого привернення та повернення уваги учнів під час уроку. Створення власного набору classroom signals та attention grabbers.
9. Energizers and Brain Breaks Toolbox. Учасники знайомляться з добіркою рухливих та інтерактивних активностей для відновлення концентрації та підтримання позитивної атмосфери на уроці.
10. Reflection Café. Робота в групах над різними техніками рефлексії (One Word Reflection, Exit Ticket, 3-2-1 Reflection, Emoji Reflection, Rose-Thorn-Bud та ін.). Створення банку ідей для використання в різних вікових групах.
11. Build Your Bright Lesson. Учасники конструюють фрагмент уроку англійської мови, інтегруючи щонайменше три запропоновані стратегії залучення учнів.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Державний стандарт початкової освіти : затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF> (дата звернення: 23.06.2026).
2. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80> (дата звернення: 23.06.2026).
3. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти І ступеня (1–4 класи). URL: <https://mon.gov.ua> (дата звернення: 23.06.2026).
4. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Companion Volume. Strasbourg : Council of Europe Publishing, 2020. URL: <https://www.coe.int/lang-cefr> (дата звернення: 23.06.2026).

Додаткова література

1. Савченко О. Я. Розвиток ключових компетентностей молодших школярів в умовах Нової української школи : метод. посіб. Київ : УОБЦ «Оріон», 2022. 208 с.
2. Ferlazzo L. The Student Motivation Handbook: 50 Ways to Boost an Intrinsic Desire to Learn. New York : Routledge, 2023. 320 p.
3. Fisher D., Frey N., Hattie J. Visible Learning for Literacy, Grades K–12: Implementing the Practices That Work Best to Accelerate Student Learning. 2nd ed. Thousand Oaks : Corwin, 2020. 344 p.
4. Jones L., Crehan P. A Little Guide for Teachers: Engaging Parents and Carers. London : SAGE Publications Ltd, 2021. 128 p.
5. Tomlinson C. A., Moon T. R. Assessment and Student Success in a Differentiated Classroom. Alexandria, VA : ASCD, 2023. 220 p.
6. Willis J. Active Learning Strategies for the Inclusive Classroom. New York : Routledge, 2021. 248 p.
7. British Council. TeachingEnglish: Professional Development Resources for English Language Teachers. URL: <https://www.teachingenglish.org.uk> (дата звернення: 23.06.2026).
8. Cambridge University Press & Assessment. Cambridge Papers in ELT: Young Learners and English Language Education. Cambridge, 2022. URL: <https://www.cambridge.org/elt/blog> (дата звернення: 23.06.2026).
9. European Centre for Modern Languages. Digital Literacy for Language Teachers. Graz : ECML, 2022. URL: <https://www.ecml.at> (дата звернення: 23.06.2026).
10. OECD. Teaching in the Digital Age: Effective Practices for Student Engagement. Paris : OECD Publishing, 2023. URL: <https://www.oecd.org/education> (дата звернення: 23.06.2026).
11. UNESCO. Guidance for Generative AI in Education and Research. Paris : UNESCO Publishing, 2023. 64 p. URL: <https://unesdoc.unesco.org> (дата звернення: 23.06.2026).